

Oleg Šimůnek, Září 2007
3

Seminární práce

Dějiny oděvní kultury

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI	
UNIVERZITNÍ KNIHOVNA	
Přír. č.	2130798
Signat.	B 15101
Kč	

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146181047

Vypracovala: Jana Hrbatová
Ročník: II.

Egypt

- nejprostším účesem byly nad čelem rovně sestřížené vlasy, vzadu prodložené k ramenům
- geometricky rámoval obličej
- vznešení egyptané si libovali ve složitých účesech
- k tomuto účelu používali paruky
- přirozená barva vlasů egyptských žen byla černá
- egyptanky si vlasy ošetřovaly a napouštěly je vonnými oleji
- vznešené ženy si zdobili účes čelenkami, lotosovými květy a ty nejvznešenější - manželky faraonů- nosily jako odznak moci složité, překrásně zdobené přilbice
- nechávaly vyniknout kráse vysokého klenutého čela, zvyšovaly postavu a dodávaly jí vznešenosť

Řecko

- v antickém Řecku vznikaly základní typy účesů, které byly mnohokrát napodobovány
- úpravě vlasů a vousů byla věnována náležitá péče
- ženy nepotřebovaly dlouho žádnou pokrývku hlavy, z toho důvodu se tím více věnovaly úpravě vlasů
- vlnité vlasy splétaly do složitých uzlů na temeni hlavy
- nejrůznější čelenky, stužky, vínky a hřebeny byly nejen ozdobou, ale i podpěrou těžkého složitého účesu
- čelo zůstalo odkryté, jemně rámované vlnitými vlasy, takže vynikal tzv. antický profil- krásná linka vysokého čela přecházející v rovný nos

Řím

- původně jednoduchý ženský účes z dlouhých vlasů prodělal v době rozkvětu impéria velké změny
- úprava vlasů se stávala stále složitější
- manželky patriarchů dokázaly jedním účesem zaměstnat i několik otrokyň
- k úpravě používaly řadu pomůcek: hřebeny, kartáče, jehlice, síťky na vlasy, spony, zrcátka
- k natáčení vlasů se používala horká želízka, jimi se docílovalo typických drobných kadeří kolem čela
- i barva vlasů se několikrát změnila
- Římanky si své přirozeně černé vlasy odbarvovaly
- k dosažení módního narudlého odstínu používaly speciální mýdlo vyrobené prý z kozího loje a bukového listí
- světlé vlasy, které se na čas staly módní, nahradily paruky vyrobené z vlasů zajatých germánských žen a dívek

Raný středověk – Byzanc (5.- 11. stol.)

- ženy si upravovaly vlasy do tuhých tvarů přilby
- vznešené dámy vystupovaly i s nepokrytou hlavou, bohatě ozdobenou šperky s pestrobarevnými drahokamy
- vdane ženy nosily prostý účes nejčastěji skrytý pod rouškou
- velmi pravděpodobně používaly ženy, podobně jako muži, různé způsoby kadeření, ale možnost uplatnit upravený účes byla jen velmi malá
- neprovdané dívky s poměrně dlouhými vlasy nosily splétané copy, buď volně spuštěné nebo omotané kolem hlavy- aranžované pod panenskou ozdobu- vínek

Vrcholný středověk (12.- pol. 14. stol.)

- dálé platí, že svobodné dívky chodí prostovlasé, vdané ženy se zahalenou hlavou
- dívčím účesem jsou pletence volně visící na ramena
- vlasy se zřejmě kadeřily do hlubokých vln
- ženy zdobili vlasy korunkami, obroučkami, na dívčí účesy se kladly věnce, víny z živých květin
- obroučky, česky loubky, zdobené stužkami, květy i peřím, nosili mládenci a dívky od dvanáctého do patnáctého století
- doplňkem účesu, zejména vlasů stočených v týle, byla také síťka z hedvábných nití
- ke kadeření používaly ženy rozžhavené železo
- až ze 14. století existuje důkaz o tom, že duchovní takový způsob kadeření odsuzovali a považovali jej za hříšný

Pozdní středověk (pol. 14.- 15. stol.)

- účes neprodělává ve 14. století žádné větší změny
- stále jej tvoří vlasy dlouhé, kadeřené, viditelné nad čelem a na skráních
- základem účesu byl cop
- bylo tedy nutné už nyní vypomáhat si přídavnými vlasy
- u dam vznešené společnosti byly do copů vplétané zlaté nitě nebo perlové šňůry
- z Francie se šíří komplikované vysoko vyčesané účesy ze spletencích copů, na které se aranžují čepce
- tyto účesy jsou měšťankám zakazovány

Renesance v Itálii

- hlavní ozdobou ženské hlavy jsou plavé vlasy
- účes rané renesance má dvě základní varianty:
 - antický uzel posazený na temeni hlavy
 - uzel může být propletený šňůrou, nebo spoután turbanovitě stočeným pruhem látky
 - hladké odhalené čelo bývá zvýrazněno vyholením vlasů těsně nad čelem
 - v poslední čtvrtině 15. stol. Dochází k uvolnění těchto přísných účesů
 - vlasy splývají v bohatých kadeřích a pletencích i do půli zad
 - do účesů se vplétají stuhy a perly, jimiž jsou také bohatě zdobeny křehké síťky a ozdobné čelenky
 - módní je také čelenka s perlou uprostřed čela

Španělská móda v Itálii

- specifickou podobu dostává v Itálii účes z vyčesaných vlasů, jejž si žádá vysoko vyzdvižený límec

Barok

- charakteristickým znakem mužské módy se stala paruka
- poprvé se objevuje na francouzském dvoře kolem roku 1640 a odtud se šíří, kde se uplatňoval francouzský vliv a vkus
- ženy nosily složitý účes „á la Fontagnes“
- jméno dostal podle vévodkyně de Fontagnes, milenky Ludvíka XIV.
- na jednom honu se jí účes uvolnil a vévodkyně si ho převázala stužkami
- to se králi tak zalíbilo, že se stal módou

- dlouhé prameny vlasů byly propleteny stuhami a krajkami a byly vyčesány do výšky až dvojnásobně převyšující hlavu

Rokoko

- snad nikde se neuplatnila fantazie tak silně jako na úpravě hlavy u rokokových dam
- za vlády Ludvíka XVI. byly účesy tak mohutné, že je ženská šíje stěží unesla
- bílé pudrované paruky zakrývaly věk a působily vyumělkovaně
- muži upravují vlasy do loken, které rámuji obličeji, nosí paruku upravenou do copu svázaného stužkou

Empír

- reakcí na složité paruky se stal hladký empírový uzel
- zachovával stylovou jednotu s ženským oděvem, neboť i on byl inspirován antikou
- vlasy byly rozdělené pěšinkou a zdůrazňovaly tvar hlavy
- byly spletené do uzlů nebo spoutané ozdobnou síťkou
- jediným oživením byly kadeře volně rozhozené po čele
- v mužské módě se ujal krátký účes

Biedermeier

- velké dekolty, které odhalily ženskou šíji, nechávaly plně vyniknout hlavě
- uplatňovaly se proto složité účesy, připomínající ozdobnou architekturu
- vlasy se stáčely v pletencích na spánky, nebo spadaly po stranách v nakadeřených loknách
- ostatní se vyčesávaly vysoko do fantastických tvarů
- napomáhaly tomu falešné příčesky, ozdobné hřebínky, stuhy a umělé květiny

Druhá polovina 19. stol.

- účesy už nebyly tak fantastické a ohromné jako v rokoku
- nosily se nadále lokny doplněné stužkami a květinami

Secese

- ornamenty vstupují i do módy vlasů
- do natupírovaných vlasů s velkými drdoly se vkládají ozdobné hřebeny a spony